

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan Hoogvliet Midden

Projectcode

NL.IMRO.0599.BP1135HvtMidden-

Datum

8-3-2021

Versie

V3

Opdrachtgever

J. Ekkelenkamp (Bureau
bestemmingsplannen)

Opsteller

K.J. van Veen

Collegiale toetser

I. Beijeman

Samenvatting

Voor Hoogvliet Midden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat getoetst dient te worden aan vigerende natuur wet- en regelgeving.

Binnen het bestemmingsplangebied worden verschillende ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Onderzoek naar de aanwezige flora en fauna en beschermde gebieden is noodzakelijk voor aanvang van deze ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw van woningen of renovatie), dient voorafgaand aan de uitvoering ervan tevens een aanvullend flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Indien er in de toekomst overige ontwikkelingen gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijzing of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient opnieuw getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. Eventuele benodigde ontheffingen dienen verkregen én aan voldaan te zijn voordat met de realisatie van de ontwikkelingen begonnen kan worden.

Voor het bestemmingsplan zijn de Omgevingsverordening Zuid-Holland, voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland en de gebiedsbescherming en soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming relevant. Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied (Oude Maas) ligt buiten de invloedssfeer van mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied, dit geldt ook voor stikstof omdat het natuurgebied Oude Maas hiervoor ongevoelig is. Stikstofeffecten van dit plan op andere Natura 2000-gebieden zijn onderzocht, uit dit onderzoek blijkt dat er geen effecten zijn.

Negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn uitgesloten.

In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig. In bomen binnen het gebied zijn potenties aanwezig voor sperwer en ransuil. Hiernaast is er potentie voor Habitatrichtlijnsoorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Het plangebied heeft tevens potenties voor de niet van ontheffing vrijgestelde Nationaal beschermde soort steenmarter en wel van ontheffing vrijgestelde algemene soorten zoogdieren en amfibieën.

Geadviseerd wordt om bij renovatie, sloop en nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, huismussen of bijen (natuurinclusief bouwen). Kansen voor natuur liggen met name bij het ontwikkelen van natuurvriendelijke oevers, het behouden van het groene karakter en het extensief beheren van graslanden. De onder de Wet natuurbescherming geregelde bescherming van houtopstanden valt buiten deze toetsing.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Planbeschrijving	6
2.1.	Bestemmingsplangebied	6
2.2.	Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen	7
3.	Wetgeving en beleid	9
3.1.	Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	9
3.2.	Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	9
3.2.1.	Rotterdamse Natuurkaart	9
3.3.	Beschrijving natuurwaarden	10
3.4.	Algemene beschrijving	10
3.5.	Beschermde natuurgebieden	10
3.6.	Rotterdamse Natuurkaart	12
3.7.	Beschermde soorten	13
3.7.1.	Bureauonderzoek	13
3.7.2.	Verkennd veldonderzoek	13
3.7.2.1.	Soorten Vogelrichtlijn	14
	Jaarrond beschermde nesten	14
	Niet jaarrond beschermde nesten	14
	(Algemene) broedvogels	14
3.7.2.2.	Soorten Habitatrichtlijn	15
	Vleermuizen	15
	Grondgebonden zoogdieren	15
	Reptielen en amfibieën	15
	Overige soortgroepen	16
3.7.2.3.	Nationaal beschermde soorten	16
	Grondgebonden zoogdieren	16
	Vissen	16
	Reptielen en amfibieën	16
	Overige soortgroepen	16
3.8.	Zorgplicht	17
4.	Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna	18

4.1.	Beschermde en waardevolle natuurgebieden	18
4.2.	Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten	18
4.3.	Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen	18
4.3.1.	Locatie A	19
4.3.2.	Locatie B	20
4.3.3.	Locatie C	20
4.3.4.	Locatie D	21
4.3.5.	Locatie E	21
4.3.6.	Locatie F	22
4.3.7.	Locatie G	22
4.3.8.	Locatie H	23
4.3.9.	Locatie I	23
4.3.10.	Locatie J	23
4.3.11.	Locatie K	23
4.3.12.	Locatie L	24
4.3.13.	Locatie M	24
4.3.14.	De Baan	25
5.	Kansen door de ontwikkelingen	27
5.1.	Duurzaamheid	27
6.	Conclusies en aanbevelingen	28
6.1.	Beschermde soorten	28
6.2.	Beschermde natuurgebieden	29
6.3.	Aanbevelingen	29
	Literatuurlijst	30
	Wet natuurbescherming	36
	Bescherming van gebieden	36
	Bescherming van soorten	37
	Bescherming van houtopstanden	38
	Zorgplicht	38

1. Inleiding

Het nieuwe bestemmingsplan ‘Hoogvliet Midden’ dat in 2019/2020 wordt opgesteld, vervangt het huidige bestemmingsplan van “Hoogvliet Midden” en overige bestemmingsplannen binnen het bestemmingsplangebied (zie Tabel 1). De aanleiding voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan is dat het nu geldende bestemmingsplan aan vernieuwing toe is. Hierbij worden alle andere bestemmingsplannen binnen het plangebied meegenomen. Het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan gebeurt in het kader van het meerjarenprogramma voor de actualisering van bestemmingsplannen. Daarnaast zijn er in het bestemmingsplangebied recente ontwikkelingen die aanleiding geven tot herziening.

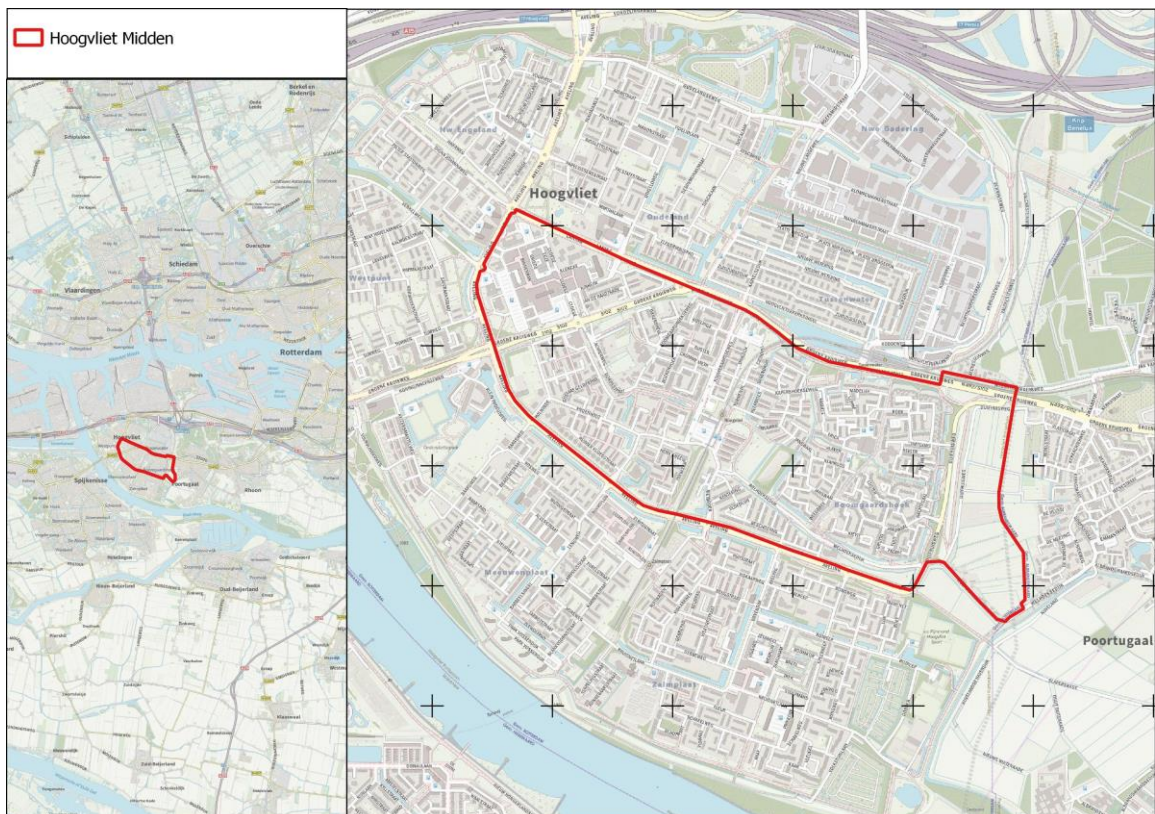
Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren. Het betreft hier de:

- Juridische kaders: Wet natuurbescherming;
- Beleidskaders: Natuurnetwerk Nederland (voormalige PEHS), Rotterdams duurzaamheidsbeleid, Rotterdams ecologiebeleid.

2. Planbeschrijving

2.1. Bestemmingsplangebied

Het plangebied is onderdeel van het stadsdeel Hoogvliet en wordt grofweg begrensd door de Laning/Groene Kruisweg (noord), de grens met de naastgelegen gemeente Albrandswaard (oost) en de Aveling (zuid en west) (zie Afbeelding 1). Het betreft de bebouwde kom van Hoogvliet. Het overgrote deel van het bestemmingsplangebied bestaat uit laagbouw in gebruik als woning. Gelegen tussen de woningen zijn enkele kleine kernen met detailhandel en supermarkten. Langs de westgrens van het bestemmingsplangebied ligt een terrein met een winkelcentrum, bedrijfskantoren en detailhandel. Het plangebied wordt doorsneden door een metrobaan. Binnen het plangebied zijn meerdere speelparken en kleine groengebieden aanwezig. Langs de wegen staan doorgaans bomenrijen. Open water is aanwezig in de vorm van enkele watergangen

Afbeelding 1: Het bestemmingsplangebied Hoogvliet Midden is met een rode contour weergegeven.

2.2. Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen

Op 13 locaties vindt mogelijk transformatie plaats naar woningbouw. Het gaat om de locaties weergegeven in Tabel 1 en Afbeelding 2. Naast deze ontwikkelingen vind er mogelijk transformatie plaats op het terrein De Baan, de invulling hiervan is nog niet bekend. Voor de toetsing wordt uitgegaan van sloop/nieuwbouw.

Ontwikkellocatie	Naam (evl.)	Planologisch maximaal toegestaan gebruik	te slopen/transformeren m2 bvo	aantal woningen	transformatie ja/nee	m2 grondoppervlakte	max. bouwhoogte of max. aantal bouwlagen
A	Herontwikkeling Middenbaan Noord fase 1 en deel fase 2	samen met B: 300 woningen en 2.500 m2 maatschappelijk	6.100 m2 kantoor	450	nee	12.200 m2	16 bouwlagen
B	Herontwikkeling Middencaan Noord fase 2		geen	150	nee	6.250 m2	16 bouwlagen
C	Unielocatie	100 woningen	geen	100	nee	18.800 m2	6 bouwlagen
D	schoolllocatie Endenhout	maatschappelijk, 4.500 m2 aanwezig	4.500 m2 maatschappelijk	25	nee	7.200 m2	3 bouwlagen
E	Centrumdoeleinden IV	100 woningen, 7.000 m2 maatschappelijk/ kantoor en 1.000 m2 recreatief	900 m2 bedrijf	100	nee	4.670 m2	40 meter
F	Centrumdoeleinden II	120 woningen, 5.200 m2 kantoor, 2.500 m2 winkel en 300 m2 praktijkruimte/ maatschappelijk	1.000 m2 detailhandel	200	nee	12.900 m2	40 meter
G	Centrumdoeleinden II		2.600 m2 kantoor	120	nee	1.080 m2	6 bouwlagen
H	transformatie winkels naar woningen	4.200 m2 detailhandel	1.850 m2 detailhandel	30	ja	n.v.t.	de 2e en 3e bouwlaag
I	transformatie winkels naar woningen	1.300 m2 detailhandel	650 m2 detailhandel	8	ja	n.v.t.	de 2e en 3e bouwlaag
J	transformatie winkels naar woningen	1.950 m2 detailhandel/horeca	975 m2 horeca	9	ja	n.v.t.	de 2e en 3e bouwlaag
K	KPN-gebouw	9.750 m2 maatschappelijk II	3.370 m2 maatschappelijk II	100	nee	3.180 m2	40 meter
L	Centrumdoeleinden VI	3.000 m2 maatschappelijk II/ kantoor, waarvan max 500 m2 kantoor	1.440 m2 maatschappelijk II/kantoor	30	ja	1.970 m2	6 bouwlagen
M	Tiny Houses	geen	geen	8	nee	n.v.t het gaat om een zoekgebied	2 bouwlagen
-	De Baan	Onbekend	onbekend	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Tabel 1: Overzicht ontwikkelingen.

- Ontwikkellocaties Midden
 Hoogvliet Midden

Afbeelding 2: ontwikkellocaties Hoogvliet Midden. Bron: Gemeente Rotterdam.

3. Wetgeving en beleid

3.1. Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

De Wet natuurbescherming kent geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. Bij vaststelling van het bestemmingsplan dienen de resultaten van het natuuronderzoek derhalve bekend te zijn om hier uitsluitel over te kunnen geven.

De aard van het bestemmingsplan bepaalt in zekere mate de manier van toetsing. In bepaalde gevallen maakt een bestemmingsplan concrete ontwikkelingen mogelijk die getoetst moeten worden. Andere bestemmingsplannen zijn consoliderend van aard. Het bestemmingsplan maakt echter altijd indirect (kleine) ontwikkelingen mogelijk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient daarom tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden een flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd naar de specifieke effecten van de betreffende ontwikkeling op potentieel aanwezige beschermde flora en fauna.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden. Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform de Wet natuurbescherming.

3.2. Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In het Programma Duurzaam 2015 – 2018 zijn 10 duurzaamheidsopgaven geformuleerd. Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering.
- Groener maken van de stad.

3.2.1. Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart¹ vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om

¹ <https://rotterdam.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=29d2499ad015475492f726d02e07b1de>

ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

3.3. Beschrijving natuurwaarden

3.4. Algemene beschrijving

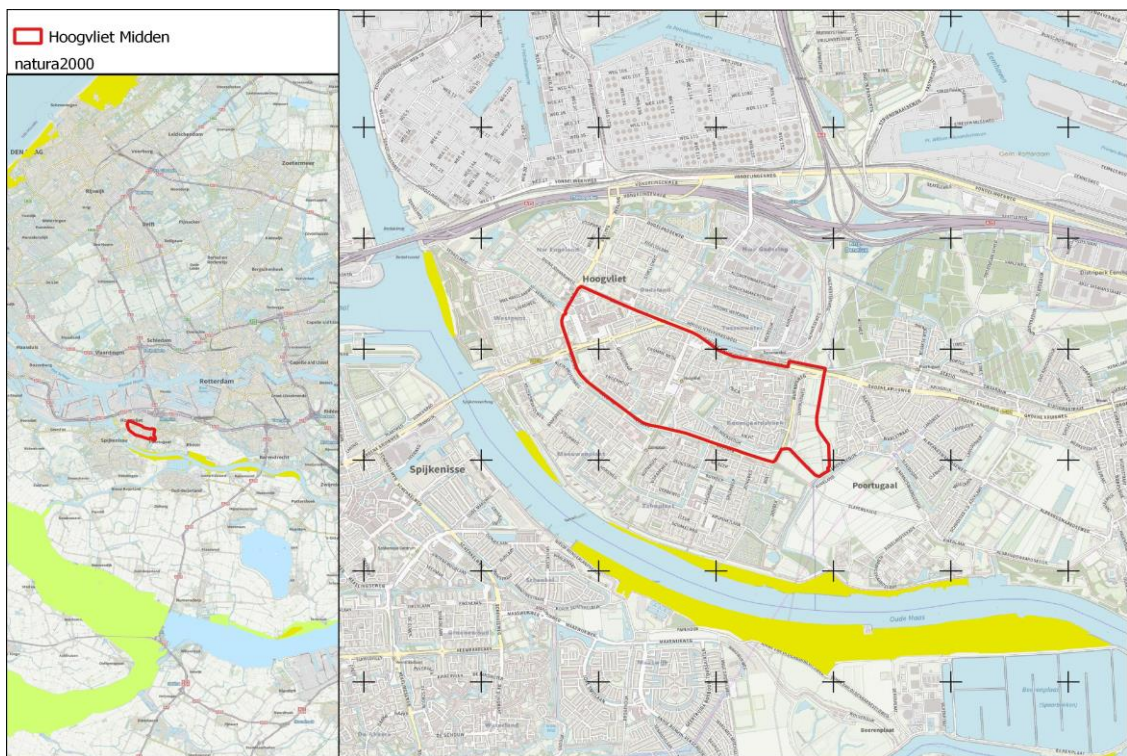
Het bestemmingsplangebied betreft stedelijk gebied centraal gelegen binnen Hoogvliet afgewisseld met enkele groengebieden en groene linten tussen de bebouwing. Er zijn meerdere watergangen aanwezig waarvan de oevers doorgaans beplant zijn met bomen. Er is een groot scala aan boomsoorten aangeplant waaronder plataan, wilg spec., berk, kastanje, eik, es, linde en prunus spec. Langs de oostrand is een deel agrarisch gebied tevens onderdeel van het bestemmingsplangebied. Het agrarische gebied bestaat uit percelen met hooilanden, graasweiden en ruige begroeiing. De percelen worden gescheiden door perceelstoppen en op meerdere plekken zijn bomenrijen aanwezig. Er is lintbebouwing van woonhuizen en schuren aanwezig langs de Welhoeksedijk.

Het centrum van Hoogvliet is dichtbebouwd met een winkelcentrum, hoogbouw en kantoren. Verspreid over het plangebied zijn appartementencomplexen aanwezig tot 13 hoog. De woonhuizen en appartementencomplexen zijn veelal opgebouwd uit steen al dan niet met een aanwezige luchtpouw. Gelegen tussen de woonwijken zijn enkele kleine kernen met detailhandel, supermarkten en (basis) scholen aanwezig.

3.5. Beschermde natuurgebieden

In de omgeving van het plangebied zijn diverse beschermde natuurgebieden gelegen.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op circa 700 meter ten zuidwesten van het bestemmingsplangebied (zie Afbeelding 3) en betreft de Oude Maas en aangrenzende buitendijkse gebieden. Verschillende onderdelen van dit Natura 2000-gebied liggen in de directe omgeving. Binnen dit Natura 2000-gebied zijn geen aangewezen habitattypen gelegen. Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied buiten de Oude Maas betreft het Haringvliet op circa 8,2 kilometer ten zuiden van het plangebied.

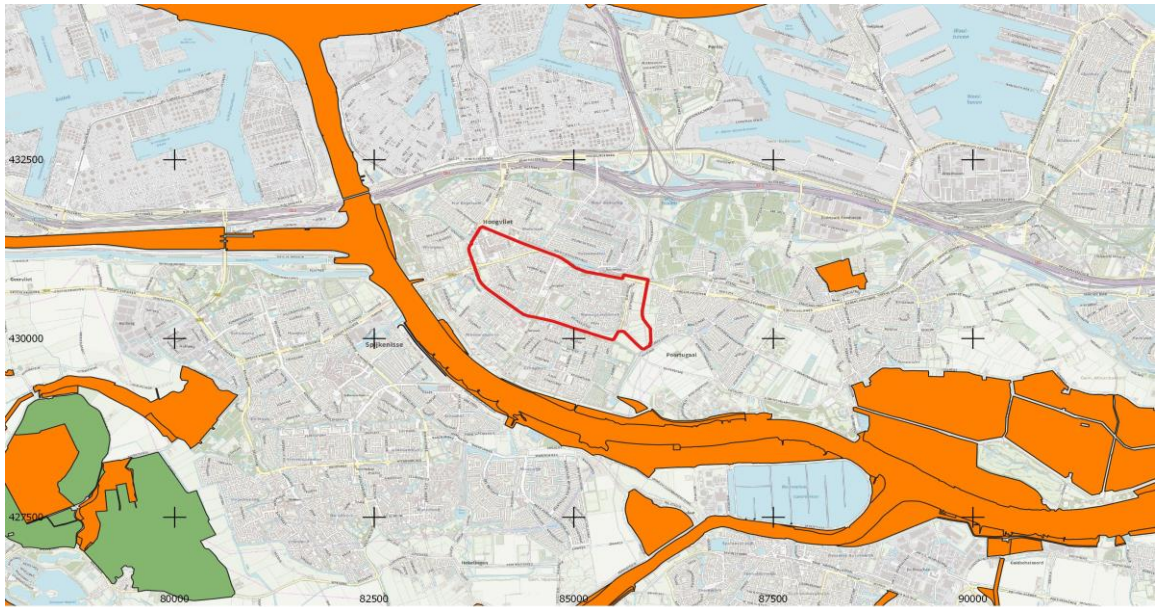
Afbeelding 3: Het bestemmingsplangebied is met een rode contour weergegeven. In kleur weergegeven de Natura 2000-gebieden. Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>.

Rondom het bestemmingsplangebied liggen meerdere onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (zie Afbeelding 4):

- De Oude Maas en aangrenzende oevers is volledig aangegeven als NNN-gebied. Het open water bestaat uit het beheertype N02.01 Rivier- en Moeraslandschap. Op de oevers zijn binnen 1 kilometer tot de grens van het plangebied de beheertypen N01.03 Rivier- en Moeraslandschap, N14.01 Rivier- en Beekbegeleidend bos en N05.04 Dynamisch Moeras, N14.03 Haagbeuken- en Essenbos en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland aanwezig.

Het dichtstbijzijnde 'Belangrijk Weidevogelgebied' ligt op een afstand van circa 4,6 kilometer ten zuidwesten van het bestemmingsplangebied en betreft polder Simonshaven.

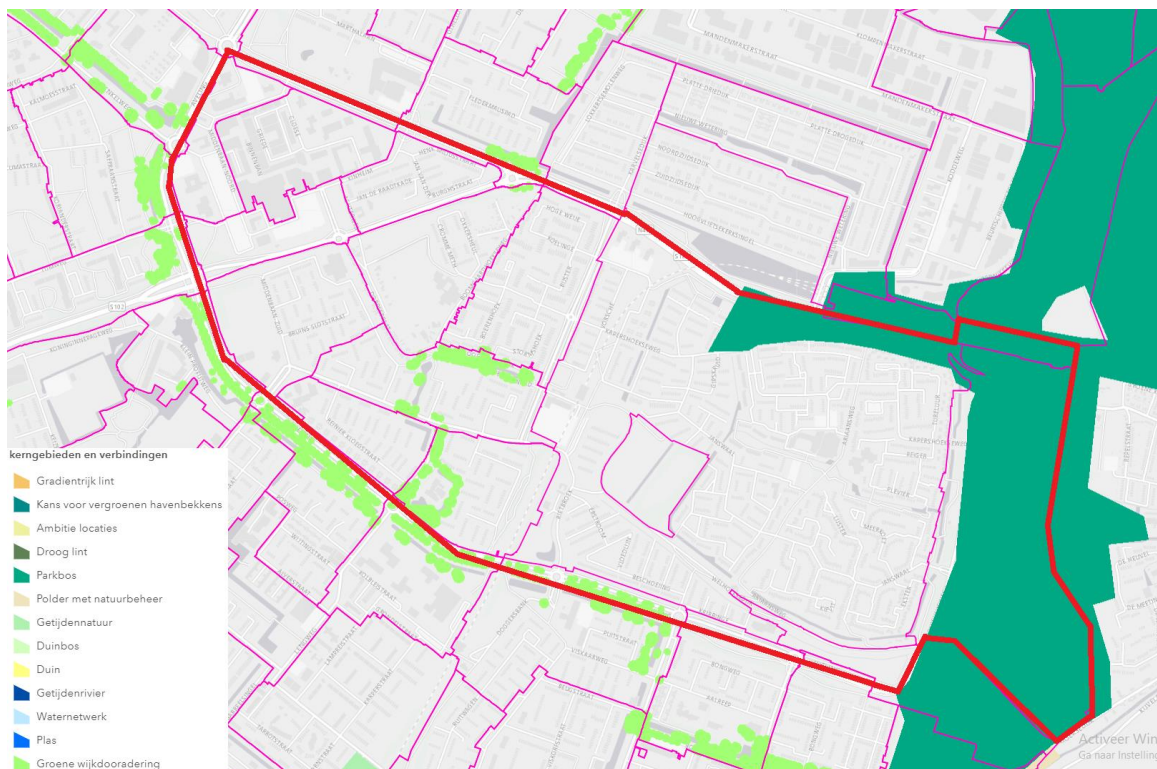
Dichtstbijzijnd onderdeel 'Strategische Reservering Natuur' is aanwezig op een afstand van 18,8 kilometer ten westen van het plangebied en betreft de Schapengors grenzend aan Rockanje.

Afbeelding 4 : Het bestemmingsplangebied is met een rode contour weergegeven. In kleur weergegeven het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebied. Bron: Provincie Zuid- Holland.

3.6. Rotterdamse Natuurkaart

Op de natuurkaart is te zien dat het hele oostelijke deel van het bestemmingsplangebied buiten de bebouwde kom en een deel van de noordrand is aangewezen als Parkbos. Verschillende houtopstanden en verspreid langs wegen is Groene Wijkdooradering aanwezig (zie Afbeelding 5). Geen van de ontwikkellocaties is gelegen binnen een aangewezen groengebied.

Abbeelding 5 : Het bestemmingsplangebied is met een rode contour weergegeven. In kleur zijn de kerngebieden en verbindingzones van de Natuurkaart Rotterdam weergegeven.
Bron: Natuurkaart Rotterdam.

3.7. Beschermde soorten

3.7.1. Bureauonderzoek

Er is gebruik gemaakt van de database Natuur op GISWEB van de gemeente Rotterdam. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren. Uit de database blijkt dat binnen en grenzend aan het bestemmingsplangebied diverse beschermde soorten zijn aangetroffen (zie volgende paragrafen).

Behalve waarnemingen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten planten en dieren zijn in de natuurdatabse ook waarnemingen van rode lijst soorten opgenomen. Rode lijst soorten zijn niet altijd beschermd middels de Wet natuurbescherming. Het zijn soorten die in Nederland bedreigd zijn. Rode lijst soorten zijn indicatief voor hogere natuurwaarden.

3.7.2. Verkennend veldonderzoek

In opdracht van de Gemeente Rotterdam is door een deskundig ecooloog van Ecoresult B.V. op 29 april 2020 en 10 februari 2021 het bestemmingsplangebied globaal bekeken op aanwezigheid van, en potenties voor beschermde soorten en de algehele natuurkwaliteit en -kwantiteit (zie Bijlage 1 voor foto's). Het plangebied is enkel vanaf de openbare weg bekeken. De bevindingen van dit veldbezoek komen terug in de algemene beschrijving in paragraaf 3.4 en de paragrafen 3.7 t/m 3.8. Daar waar het soort specifieke bevindingen betreft zijn deze additioneel opgenomen in de paragrafen voor de ontwikkellocaties in paragraaf 4.3.

3.7.2.1. Soorten Vogelrichtlijn

Jaarrond beschermde nesten

In de natuurdatabase zijn in het bestemmingsplangebied meerdere waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten geregistreerd, te weten de huismus en gierzwaluw. Een gedeelte van Hoogvliet is in 2018 globaal geïnventariseerd op aanwezigheid van kolonies huismus en gierzwaluw². Het gebied ten oosten van de metrolijn is hierbij niet geïnventariseerd. De verblijfplaatsen van zowel huismus als gierzwaluw zijn binnen het bestemmingsplangebied (binnen het onderzochte gebied) geclusterd aanwezig in de wijk tussen de Groene Kruisweg en Endenhout. Alle verblijfplaatsen zijn aangetroffen in woningen belegd met dakpannen. Het functioneel leefgebied bevindt zich doorgaans in de tuinen van de woningen.

Binnen het bestemmingsplangebied zijn met name de bebouwing belegd met dakpannen geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw. De woningen met een plat dak herbergen in de meeste gevallen geen geschikte openingen voor deze soorten om te broeden. In sommige gevallen wijkt het boeibord dusdanig dat hier onder geschikte ruimten aanwezig zijn. Voor overige vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaatsen gebouwen is de bebouwde kom binnen het bestemmingsplangebied ongeschikt wegens de stedelijke ligging. Langs de oostgrens van het bestemmingsplangebied, in het agrarische gebied, liggen enkele erven met schuren die potentieel geschikt zijn voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuil en kerkuil.

In het bestemmingsplangebied is potentieel geschikt habitat voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen aanwezig. Langs de Groene Kruisweg, ten noorden van de Welhoeksedijk en langs de Duifhuisweg zijn bosschages aanwezig waarin soorten als sperwer en ransuil tot broeden kunnen komen.

Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Deze zogeheten Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het bestemmingsplangebied kunnen soorten verwacht worden zoals spreeuw, zwarte roodstaart, koolmees, pimpelmees, boomkruiper, zwarte kraai en ekster.

(Algemene) broedvogels

In het bestemmingsplangebied kan een scala aan water-, boom-, struweel- en gebouwbroedende vogelsoorten verwacht worden. Waargenomen in het bestemmingsplangebied zijn onder andere kleine mantelmeeuw, merel, meerkoet, wilde eend, scholekster, houtduif, Turkse tortel en roodborst.

² Meurs, F.A. van, & Van der Neut, M.J.A., 2019. MER20190709v01

3.7.2.2. Soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Volgens de natuurdatabase van de Gemeente Rotterdam zijn in het bestemmingsplangebied waarnemingen van vleermuizen bekend, verspreid over meerdere jaren. De meeste gegevens zijn afkomstig vanuit onderzoeken uitgevoerd in het kader van de flora- en faunawet of Wet natuurbescherming. Het betreft waarnemingen van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (zomer-, kraam-, paar- en (massa) winterverblijfplaatsen) en van laatvlieger en rosse vleermuis (overvliegend en foeragerend). De waarnemingen betreffen momentopnames, niet het hele bestemmingsplangebied is integraal onderzocht. Deze waarnemingen geven daarom geen compleet beeld van de aanwezige populaties vleermuizen en verblijfplaatsen.

Nagenoeg alle woonhuizen in het bestemmingsplangebied zijn geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De overgrote meerderheid van de bebouwing bevat open stootvoegen, openingen rondom regenpijpen, ruimtes tussen gevel en dakpannen, boeiborden en/of metalen dakstrips die toegang verschaffen tot de spouwmuren en nissen in de gevels. Hier is potentie voor individuele winter-, zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen van met name gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen kunnen aanwezig zijn in de aanwezige bebouwing met een grotere massa zoals hoge appartementencomplexen, woontorens en kantoorgebouwen. In meerdere groenstroken zijn bomen aanwezig met afgebroken takken of spechtenholten. Hier is potentie aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, zijnde ruige dwergvleermuis voor zomer- en paarverblijfplaatsen.

Binnen het bestemmingsplangebied bevinden zich meerdere lijnvormige structuren (watergangen, dijklichamen, bomenrijen) die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als foerageergebied en/of (essentiële) vliegroute.

Grondgebonden zoogdieren

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren, opgenomen in de Habitatrichtlijn, zoals bever, Noordse woelmuis en otter. Het plangebied is gelegen in stedelijk gebied. Geschikt habitat voor deze soorten ontbreekt.

Vissen

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor Habitatrichtlijn soorten vissen zoals Atlantische steur, houting, fint, zalm en rivierprik. Geschikt habitat in de vorm van rivieren en getijdenwateren zijn afwezig.

Reptielen en amfibieën

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor soorten reptielen en amfibieën van de Habitatrichtlijn. Geschikt habitat voor rugstreeppad in de vorm van zand- of veengronden met ondiepe, visarme of visloze poelen of slootjes ontbreekt. Geschikt habitat voor zandhagedis, heikikker of kamsalamander in de vorm van zandgronden, ondiepe poelen, veenweidegebied met

sterk begroeide oevers of bospoelen is afwezig. Het plangebied ligt tevens buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten.

Overige soortgroepen

Overige Habitatrichtlijnsoorten worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

3.7.2.3. Nationaal beschermde soorten

Grondgebonden zoogdieren

Het bestemmingsplangebied is geschikt voor Nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt in de provincie Zuid-Holland. Aanwezigheid van steenmarter is in het plangebied vastgesteld. Er zijn twee waarnemingen bekend van steenmarter langs de Dorpsstraat in het westelijk deel van het bestemmingsplangebied. De soort kan binnen het gebied gebruik maken van de aaneengesloten groene linten langs sloten en wegen, de begraafplaats en groene achtertuinen. Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in konijnenholen, puinhopen of in ondergrondse ruimten onder schuurtjes en gebouwen.

Het plangebied is ongeschikt voor andere Nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling. Geschikt habitat voor deze soorten in de vorm van aaneengesloten bosgebied, nat veenweidegebied of anderzijds ecologisch beheerde terreinen is afwezig.

In het bestemmingsplangebied kunnen verder Nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren worden verwacht waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreffen met name verschillende soorten (spits-) muizen, egel, vos, konijn, haas en ree. Geschikt habitat voor deze soorten is aanwezig in de groene zones, tuinen en de agrarische gronden langs de oostzijde.

Vissen

Open water is verspreid aanwezig binnen het bestemmingsplangebied. Deze watergangen zijn ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten vissen. Beschermde vissen betreffen met name beekvissen en grote modderkruiper. Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten. Binnen het bestemmingsplangebied kunnen wel algemeen voorkomende vissoorten waaronder kleine modderkruiper, baars, brasem en blankvoorn worden verwacht.

Reptielen en amfibieën

Het plangebied is redelijkerwijs ongeschikt voor Nationaal beschermde reptielen en amfibieën zowel vrijgesteld als niet vrijgesteld van ontheffing. Geschikte voortplantingswateren in de vorm van afgesloten poelen zijn afwezig en geschikte groenstructuren om te schuilen zijn nagenoeg afwezig. Tevens ligt het plangebied buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van soorten als Alpenwatersalamander. Het plangebied is wel geschikt voor Nationaal beschermde soorten die wel van ontheffing zijn vrijgesteld. Geschikt habitat is aanwezig voor bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Overige soortgroepen

Overige Nationaal beschermde soorten worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

3.8. Zorgplicht

Naast een aantal strikt beschermde Habitatrictlijnsoorten zijn ook Nationaal beschermde soorten te verwachten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreffen algemene zoogdieren (konijn, egel, vos, konijn, ree en diverse muizensoorten) en algemene amfibieën (gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander). Daarnaast zijn diersoorten die niet in een beschermingskader van de Wet natuurbescherming vallen aanwezig (vissen, insecten, etc). Voor deze soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

4. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna

4.1. Beschermd en waardevolle natuurgebieden

Het plangebied ligt op korte afstand van Natura 2000-gebied 'Oude Maas'. Negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied zijn uit te sluiten wegens de afstand tot het gebied. Het gebied kent daarnaast geen stikstofgevoelige habitat.

De dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitat ligt op een afstand van circa 16 kilometer ten noordwesten van het plangebied in Solleveld en Kapittelduinen. Voor het bestemmingsplan is een AERIUS-berekening uitgevoerd waarbij alle ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied zijn meegenomen. Uit de berekening blijkt dat er zowel bij de aanlegfase als de gebruiksfase geen stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr optreedt. Negatieve effecten door stikstofdepositie zijn derhalve uitgesloten.

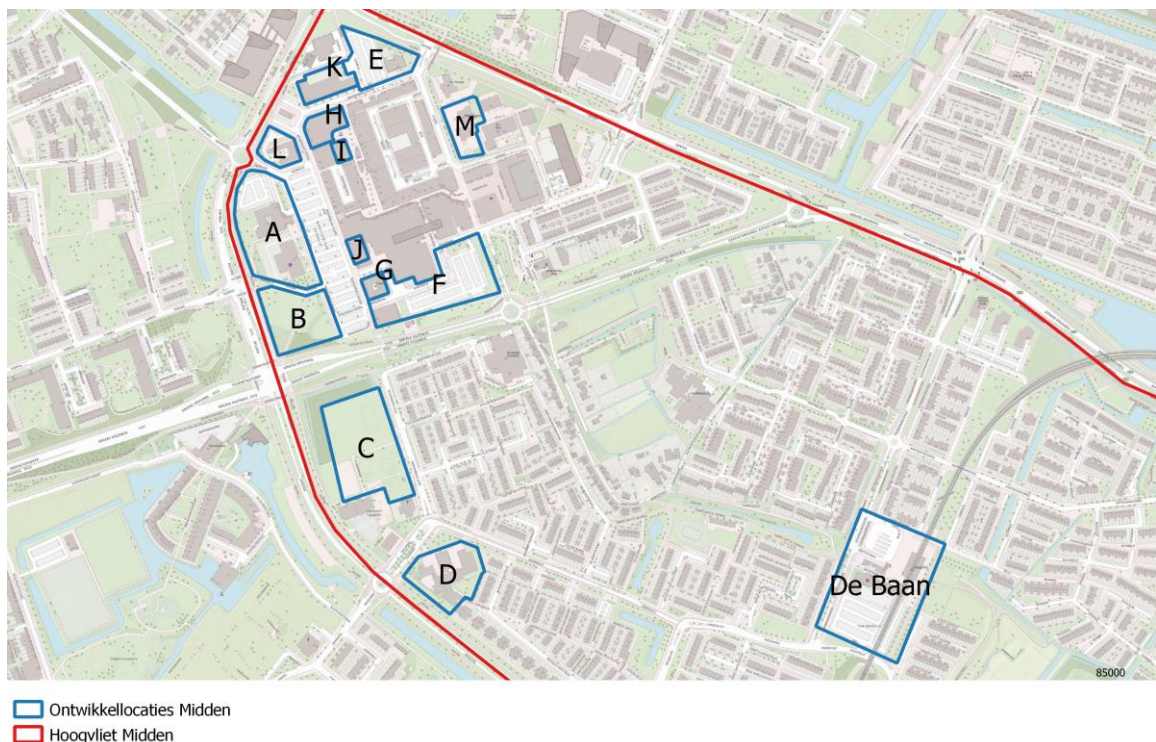
Geen van de ontwikkellocaties bevindt zich in Natuurnetwerk Nederland of Gemeentelijke Groenstructuur. De provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Zuid-Holland kent geen toetsing ten aanzien van externe werking op Natuurnetwerk Nederland. Nadere toetsing is niet nodig. Het aanvragen van een vergunning op de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland is niet nodig.

4.2. Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten

De effecten op in het plangebied aanwezige beschermde flora en fauna door toekomstige, nu nog niet voorziene, ruimtelijke ingrepen die passen binnen de huidige bestemmingen dienen voorafgaand aan de uitvoering getoetst te worden. Hierbij is te denken aan sloopwerkzaamheden, renovatiewerkzaamheden (zoals gevelisolatie, vervangen van het dak, boeiborden of kozijnen), herinrichting van het terrein, het herinrichten van de groenstructuren of verandering. In hoofdstuk 3 is inzicht gegeven in (potentieel) aanwezige beschermde Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Nationaal beschermde soorten.

4.3. Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen

Het bestemmingsplan maakt een paar concrete ontwikkelingen mogelijk, de beoordeling van de effecten is per ontwikkellocatie beschreven. De locatie van de ontwikkellocaties is weergegeven in Afbeelding 6.

Afbeelding 6: Ligging ontwikkellocaties. Bron: Gemeente Rotterdam.

4.3.1. Locatie A

Betreft het voormalige stadsdeelkantoor (op dit moment leegstaand) en het huidige politiebureau. Voor de locatie van het stadsdeelkantoor is reeds een ecologische quickscan uitgevoerd³. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

In de bebouwing van het politiebureau zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Het omringende gebied is geschikt voor algemene broedvogels en categorie 5 soorten vogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om schadelijke effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen

³Van der Lans, 2019. ER20191120v01

gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads-) ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecoloog.

4.3.2. Locatie B

Betreft een grasveld met bomen. Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels en categorie 5 soorten vogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing. In de aanwezige bomen zijn geen boomnesten aangetroffen en zijn geen spleten of holten aanwezig die door boombewonende vleermuizen gebruikt kunnen worden.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads)ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecoloog.

4.3.3. Locatie C

Betreft een grasveld met enkele lage bomen. Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels, categorie 5 soorten vogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing. Langs de noord- en westgrens zijn bomen met holten aanwezig die potentieel geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis).

Indien de aangrenzende bomen gekapt dienen te worden of deze extra worden aangelicht dan in de referentiesituatie aanwezig is, is aanvullend onderzoek naar vleermuizen nodig.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads)ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecoloog.

4.3.4. Locatie D

Betreft een in gebruik zijnde schoolgebouw. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads-) ecooloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecooloog.

4.3.5. Locatie E

Betreft een voormalige brandweerkazerne met omliggend parkeerterrein en aangrenzend groen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads)ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecooloog.

4.3.6. Locatie F

Betreft een kringloopwinkel, een parkeerterrein en aangrenzend groen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing. Op en langs het parkeerterrein staan twee groeiplaatsen van Japanse duizendknoop.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads-) ecooloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecooloog.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt aanbevolen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van Japanse duizendknoop. Aanbevolen wordt om verspreiding van deze invasieve exoot door het treffen van maatregelen te voorkomen.

4.3.7. Locatie G

Betreft een kantoorgebouw volledig omgeven door verhardingen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis). In de aangrenzende bomen is daarnaast geschikt habitat aanwezig voor algemene broedvogels en Categorie 5 soorten vogels.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads-) ecooloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen

werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecooloog.

4.3.8. Locatie H

Betreft een Sportschool (Basicfit) met daaronder horeca en kleine detailhandel volledig omgeven door verhardingen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden (transformatie naar woningen) zijn op voorhand niet uitgesloten indien de buitengevels worden aangetast. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

4.3.9. Locatie I

Betreft een vestiging van de H&M, volledig omgeven door verhardingen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden (transformatie naar woningen) zijn op voorhand niet uitgesloten indien de buitengevels worden aangetast. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

4.3.10. Locatie J

Betreft een restaurant, volledig omgeven door verhardingen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden (transformatie naar woningen) zijn op voorhand niet uitgesloten indien de buitengevels worden aangetast. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

4.3.11. Locatie K

Betreft een pand van KPN en een kantoor van ING, volledig omgeven door verhardingen en een bomenrij. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis). In de aangrenzende bomen is daarnaast geschikt habitat aanwezig voor algemene broedvogels en Categorie 5 soorten vogels.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan

waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads)ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecoloog.

4.3.12. Locatie L

Betreft een pand met een kringloopwinkel. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads)ecoloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecoloog.

4.3.13. Locatie M

Betreft een schoolgebouw met omringende verhardingen en beplantingen. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). In de groenstructuren in het plangebied is aanwezigheid van meerdere huismussen vastgesteld. Dit groen is geschikt als essentieel functioneel leefgebied. In de bebouwing zijn daarnaast potentieel geschikte locaties voor vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus aanwezig (brede rolluiken). Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen en huismus door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Als gevolg van de herinrichting kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen en huismus is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Deze periode kan langer of korter zijn op basis van de soort en de weersomstandigheden. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie door een deskundig (stads-) ecooloog noodzakelijk. Bij het aantreffen van een broedgeval zullen werkzaamheden moeten worden uitgesteld en/of mag in een geruime afstand rondom de nestlocatie niet worden gewerkt, dit is afhankelijk van de soort en zal worden bepaald door de ecooloog.

4.3.14. De Baan

Betreft een kantoorgebouw en aangrenzend parkeerterrein. In de bebouwing zijn potenties aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger) voor de functies zomer-, paar-, kraam en massawinterverblijfplaats. Het omringende plangebied (begroeiing) is daarnaast geschikt voor algemene broedvogels en Nationaal beschermde zoogdieren vrijgesteld van ontheffing.

Negatieve effecten op vleermuizen door werkzaamheden zijn op voorhand niet uitgesloten. Indien renovatie aan de buitenschil of sloop plaats vindt kunnen verblijfplaatsen en functionele leefgebieden verloren gaan waardoor de Wet wordt overtreden. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om effecten te kunnen uitsluiten.

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

Algemeen

Alle ontwikkellocaties zijn geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor Nationaal beschermde soorten die in de provincie Zuid- Holland zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht.

Aanvullend onderzoek naar Nationaal beschermde soorten vrijgesteld van ontheffing is niet noodzakelijk, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het ongeschikt maken van het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden, het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij voorafgaand of tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, of het werken in één richting waarbij de dieren een vlucht

mogelijkheid hebben. Overleg met de desbetreffende betrokken ecooloog is nodig om te bepalen welke vervolgstappen concreet genomen dienen te worden t.a.v. werken volgen de Algemene Zorgplicht.

5. Kansen door de ontwikkelingen

5.1. Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit het Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Het gebied kenmerkt zich door een groene open ruimte met meerder parken, groenstructuren langs wegen en doorlopende watergangen. Behoud van het groene karakter van het gebied draagt sterk bij aan de duurzaamheidsopgaven.
- Vergroten biodiversiteit.

Het bestemmingsplangebied heeft grote waarde wegens de ligging te midden van stedelijke gebieden. Om de biodiversiteit verder te vergroten kan een aantal maatregelen worden getroffen.

1. De oevers van de watergangen zijn veelal beschoeid. Langs de watergangen kunnen natuurvriendelijke oevers worden gecreëerd.
2. In het plangebied zijn veel grasvelden/gazonvegetaties aanwezig. Door deze gebieden extensiever te beheren waardoor een kruidenrijkere situatie ontstaat draagt dit bij aan de biodiversiteit.
3. Het gebruik van verlichting langs groenstroken zo veel mogelijk te beperken kan bijdragen aan de rust en donkerte wat ten goede komt aan insecten, vogels en vleermuizen.
4. Tegen zeer geringe kosten is nieuwbouw geschikt te maken voor medebewoning door dieren zoals gebouwbewonende vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Met name bij appartementencomplexen en woonhuizen met een plat dak kunnen kasten ingebouwd worden om geschikte locaties voor verblijfplaatsen te creëren. Ook bij de renovatie van bestaande gebouwen zijn voorzieningen voor huismussen makkelijk te treffen. Tevens maakt het Bouwbesluit 2012 (artikel 3.69, lid 2) het mogelijk om stootvoegen te realiseren die voor vleermuizen toegankelijk zijn.
5. Nieuwe erven bij woningbouw groen inrichten met een variëteit aan (inheemse) soorten.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1. Beschermde soorten

- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor de Habitatrichtlijnsoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor Nationaal beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld van ontheffing zoals steenmarter.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor algemene broedvogels en Categorie 5 soorten vogels.

De ontwikkeling ter plaatse van locatie B leidt niet tot negatieve effecten op beschermde soorten indien de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen of wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn.

- In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig, te weten huismus, gierzwaluw, steenuil en kerkuil. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw zijn reeds aangetoond.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor de Habitatrichtlijnsoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger is reeds aangetoond.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor Nationaal beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld van ontheffing zoals steenmarter.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor van ontheffing vrijgestelde zoogdieren en amfibieën.

Voor de ontwikkeling op locatie M is nader onderzoek nodig naar vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van huismus. Pas na afronding van dit onderzoek kan met zekerheid worden gesteld dat de ontwikkeling niet leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming ofwel met redelijkheid kan worden aangenomen dat een ontheffing kan worden verleend en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in het geding is.

Voor de ontwikkelingen op locatie A, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M en De Baan is nader onderzoek noodzakelijk naar vleermuizen. Pas na afronding van dit onderzoek kan met zekerheid worden gesteld dat de ontwikkeling niet leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming ofwel met redelijkheid kan worden aangenomen dat een ontheffing kan worden verleend en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in het geding is.

Voor de ontwikkelingen op locatie C zijn negatieve effecten op vleermuizen op voorhand niet uitgesloten indien de aanwezige bomen worden gekapt en/of de naastgelegen bebouwing meer wordt aangelicht dan in de huidige situatie het geval is. Het verlichtingsplan en/of de te rooien bomen dienen voorgelegd te worden aan een deskundig ecoloog ter beoordeling. Indien op basis

van deze beoordeling negatieve effecten niet zijn uitgesloten is aanvullend onderzoek nodig. Pas na afronding van dit onderzoek kan met zekerheid worden gesteld dat de ontwikkeling niet leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming, ofwel met redelijkheid kan worden aangenomen dat een ontheffing kan worden verleend en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in het geding is.

Voor alle ontwikkellocaties is de aanwezigheid van broedvogels niet uitgesloten. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette voortplantingsplaatsen van algemene vogels en categorie 5 soorten vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 31 juli). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt in het plantsoen is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2. Beschermde natuurgebieden

- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen nadelige invloed op het Natuurnetwerk Nederland binnen en nabij het plangebied gelegen.
- Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie zijn op voorhand niet uitgesloten. De effecten van stikstofdepositie van het planvoornemen op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden dienen nader te worden getoetst. Overige verstoringsfactoren zijn niet aan de orde.
- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen nadelige invloed op het gebieden aangewezen in de Natuurkaart Rotterdam.
- Indien ontwikkelingen worden voorzien die afwijken van het bestemmingsplan dient het effect hiervan op beschermde en waardevolle natuurgebieden te worden onderzocht en getoetst.

6.3. Aanbevelingen

- Geadviseerd wordt om bij renovatie of nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, huismussen of bijen (natuurinclusief bouwen).
- Kansen voor natuur liggen bij het ontwikkelen van natuurvriendelijke oevers langs de sloten, het extensief beheren van graslanden en het behoud van het groene karakter.
- Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande, is 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming.

Literatuurlijst

Rapporten:

- Meurs, F.A. van & M.J.A. van der Neut, 2019. Memo nulmeting gierzwaluw en huismus i.h.k.v. Soortenmanagementplan Hoogvliet. Kenmerk MER20190709v01
- Lans, F. V. van der, 2019. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Middenbaan Noord 47, Hoogvliet. Rapportkenmerk: ER20191120v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Internetsites:

- www.gis.rotterdam.nl/gisweb2
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=a04fcc63c77945c7b8d207ecd0b2fa5e>
- http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natura_2000
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natuurbeheerplan>
- <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/duurzaam/>

Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied

Ontwikkellocatie A gezien vanuit het oosten. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie A gezien vanuit het oosten. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Kantoorgebouw binnen ontwikkellocatie G. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Groeiplaats Japanse duizendknoop binnen ontwikkellocatie F. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Bebouwing binnen ontwikkellocatie E. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie C gezien vanuit het zuidoosten. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Boomholte in de groenstructuur grenzend aan ontwikkellocatie C. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Bebouwing binnen ontwikkellocatie D. Foto: L.D van Drongelen | Ecoresult B.V.

Bebouwing binnen ontwikkellocatie H. Foto: L.D van Drongelen | Ecoresult B.V.

Bebouwing binnen ontwikkellocatie I. Foto: L.D van Drongelen | Ecoresult B.V.

Bebouwing binnen ontwikkellocatie M. Foto: L.D van Drongelen | Ecoresult B.V.

Bijlage 2: wetgevende kaders

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet⁴. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

⁴

www.rvo.nl

Bescherming van soorten

Tabel 2: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermden soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 2). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op

planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁵.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De Wet natuurbescherming formuleert de algemene zorgplicht als volgt (artikel 1.11):

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

⁵ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen